

Belföldi hírek

h é t f ő
-----bb 1. tanulmánykötetek, jogszabálygyűjtemények 1978
első felében

i gy/gk um pr e

1978. február 27.

nemcsak az állam- és jogtudomány művelőinek, hanem minden érdeklődőnek sok hasznos tudnivalóval szolgálnak a közgazdasági és jogi könyvkiadó gondozásában hamarosan megjelent művek.

a közel jövőben kerül a boltokba a közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló törvény szövegét és a végrehajtást elősegítő alacsonyabb szintű jogszabályokat tartalmazó 100 oldalas kötet. régi hiányt pótol a külkereskedelmi vállalatok belföldi szerződéseivel foglalkozó tanulmánykötet, amely a különféle szerződéstípusokat és ezek továbbfejlesztési irányait foglalja össze. i.i. karpec szovjet szerző 450 oldalon foglalkozik a kérdéssel: mi a büntetés lényege a szocializmusban? a büntetés társadalmi, jogi és kriminológiai kérdéseit elemző munkában mélyrehatóan elemzi a megelőzés lehetőségeit. kriminológiai elemzés alapján vizsgálja a szovjet büntetőjog szerint kiszabható szankciók nevelő szerepét, hatékonyságát.

/folyt.köv./

- 1 -

g

bb 1./tanulmánykötetek, ...folyt./um

a nemzetközi magánjognak ugyyszólván nincs olyan tétel, elve vagy szabálya, amelyet ne kellene újból kritikai vizsgálat alá venni. a nemzetközi gazdasági kapcsolatok mai fejlettsége mellett ugyanis új jelenségek és elavult jogi kategóriák állnak egymással szemben; ezekre az ellentmondásokra derít fényt mádl ferenc „összehasonlító nemzetközi magánjog - a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga”, című könyvében. tamás lajos „polgári jogi szerződések és beruházáspolitikai”, címmel 330 oldalas műben elemzi e szerződések fejlesztési lehetőségeit. a tétel jog bemutatása mellett javaslatokat is tesz a beruházási szerződéses rendszer napirenden lévő jogalkotási munkálataihoz, a továbbfejlesztéshez. a nemzetközi tudományos együttműködés talaján vizsgálja a berényi sándor által szerkesztett mű az urbanizáció hatását az államigazgatásra a szocialista államokban. hat szocialista ország neves államigazgatási tudósai mutatják be tanulmányaikban az államigazgatási rendszer feladatait a kommunális szolgáltatások fejlesztésében, a környezetvédelemben. gödöny józsef szerkesztésében kriminológiai és kriminalisztikai tanulmányok látnak napvilágot, amelyekben főszerep jut a gazdálkodásban elkövetett bűncselekmények kriminológiai vizsgálatának./mti/

-. -

bb 2. budapestre várják ridderbuscht és denard-t - az operaház márciusi vendégművészei

i mir/pá um pr e

1978. március 27.

márciusban ismét több vendégművészt köszönhetnek dal- színházunkban az operabarátok és a balettkedvelők. a külföldi művészek ebben a hónapban 16 előadáson lépnek a budapesti közönség elé. a don carlos március 4-i előadásának példaként a világhírű basszistát, carl ridderbuscht, címszereplőjeként pedig vladimir todorov bolgár tenoristát, a plovdivi operaház tagját hallhatja az erkel színház közönsége. ridderbusch ezen kívül a müncheni mesterdalnokok március 9-i, erkel színházi előadásán hans sachs szerepében is fellép.

/folyt.köv./

- 2 -

g

bb 2. /budapestre ...folyt./um

a hónap balett-estjeinek vendégeként ezuttal michael denard, a balett-világ egyik leghíresebb társulatának, maurice bėjart „xx. századi balett”,-jének vezető támcosa látogat budapestre. a világhírű francia balettművész az operaház március 7-i balanchine-estjén az apollo címszerepét táncolja, majd a március 9-i és 11-i bėjart-estek két egyfelvonásosában - a tűzmadár címszerepében és a webern zenejére koreografált táncdúóban - is fellép.

három művész először mutatkozik be a hazai közönségnek: ljudmila gerich szovjet énekesnő, a moszkvai nagyszínház magánénekesnője március 12-én a pikk dáma lízáját énekli, nunzio tadisco olasz tenorista március 22-én a bajazzo caniojaként, március 25-én pedig a toscá cavaradossi szerepében lép az erkel színház közönsége elé. március 27-én halász mária személyében egy itthon kevésbé ismert vendégénekesnő is lesz az operaháznak: a művésznő, aki jelenleg a kölni operaház tagja, a varázsfuvola előadásán az éj királynőjének szerepében mutatkozik be a hazai közönségnek.

a neves olasz karmester, lamberto gardelli ebben a hónapban az operaház négy előadását, március 14-én és 18-án a bohéméletet, március 24-én és 26-án a falstaffot dirigálja. a hónap utolsó napjaiban - március 26-án és 29-én - marton éva, a frankfurt am main-i operaház tagja a trubadur leonórájaként és a toscá címszerepében lép ismét a hazai közönség elé./mti/

-. -

bb 3. csáposkutak, víztárolók, új vezetékek a főváros jobb vízellátásáért

i -don/gk um pr e

1978. február 27.

a fővárosi vízművek az idén napi 40 ezer köbméterrel növelni víztermelő kapacitását; ehhez új kútakat létesít és bővíti hálózatát. hajdu györgy, a vállalat igazgatója elmondta az mti munkatársának, hogy budapest vízigénye évről évre rohamosan növekszik. tavaly például már több mint 300 millió köbméter vizet fogyasztott a főváros. fogyaszthatott, mert a múlt évben átadott békásmegyéri gépház, az 1200 milliméter átmérőjű budai iii-as főnyomóvezeték megépítése, valamint a békásmegyéri és az ujlaki gépház között lefektetett csaknem 8 kilométer hosszú vezeték lehetővé tette.

/folyt.köv./

- 3 -

g

bb 3. csáposkutak ...folyt./um

a napi vízfelhasználás jelenleg 860-880 ezer köbméter között mozog. /néhány évvel ezelőtt ez a vízmennyiség még nyári csucsnak számított./ az igények kielégítésére újabb kutakat építenek. folytatják a munkálatokat tahi térségében, ahol 20 csáposkutát telepítenek. az új vízműtelepen összességében napi 33 ezer köbméter vizet termelnek majd. a többletvíz az egész főváros ellátását javítja; a szentendrei-szigetről ugyanis mind a pesti, mind a budai oldalra jut víz. a szigetén új vezetékrendszert is építenek: a két méter átmérőjű roccia-csőveket - öt kilométer hosszan - a dunakeszivel szemben levő szakaszon fektetik le. a „megtermelt”, többletvizet a duna alatt viszik át budára. a víz alatti „folyosót”, az alagutépítésben nagy gyakorlattal rendelkező közlekedési és metróépítő vállalat szakmunkásai készítik. a rendkívül nagy, 270 centiméter átmérőjű alagutat - mintegy 320 méter hosszan - husz méter mélységben építik meg a talajvízszint alatt. ez az óriási vezeték szállítja a vizet békásmegyere.

jelentős javulás várható a víztárolók bővítésétől is. a főváros víztartaléka jelenleg 200 ezer köbméter, ami a szó szoros értelmében csak ideig-óráig elegendő; így a nagyarányú bővítés ma már elodázhatatlan feladat. ezért is épül a két, egyenként 40 ezer köbméteres medence a gellérthegyen és több kisebb térfogatú budapest más pontjain.

a gellérthegy gyomrában készülő összesen 80 ezer köbméteres tárolón jó ütemben dolgoznak a mélyépítő vállalat munkásai, az egyik 40 ezer köbméteres medencét még az idén nyáron befejezik. a másikat jövő év nyarán adják át rendeltetésének. a munkálatokat követően a kis-gellérthegyet „visszahordják”,; a balatoni műút mellé elvitt 130 ezer köbméter földet visszaszállítják és a területet parkosítják, játszótérrel gazdagítják. a nagy víztárolóval a belső városrészekben, különösen pedig a pesti és a dél-budai területeken biztosítható az eddiginél egyenletesebb vízellátás

a békásmegyeri lakótelep fölötti rókahegy oldalában 5000 köbméteres medencét létesítenek. a földmunkákkal már elkészültek, hamarosan a betonozást kezdik. a sasad környéki dayka gábor utcában 10 ezer köbméteres tárolót építenek, amely a dél-budai magasabb övezetek, így a várhegy, a szabadság-hegy és a sashegy közötti területek vízellátását javítja majd.

/folyt.köv./

- 4 -

g

bb 3. /csáposkutak...2.folyt./um

a vízművek az idén csaknem 50 kilométerrel bővítik hálózatát. folytatják az alapközmű-építéseket az új lakótelepeken, így békásmegyeren, kőbánya-ujhegyen, a fenérvári uti negyedben, valamint a xviii. kerületi állami lakótelepen. a peremvárosrészek lakóházainak hálózatba kapcsolásához mintegy 20 kilométer - kisebb átmérőjű, 100-150-200 milliméteres - vezeték fektetnek le. a vállalat egyik legnagyobb gondja, hogy az ilyen kisebb keresztmetszetű csövek építésére nem talál kivitelezőt, így saját maga kényszerül elvégezni a külső kerületek hálózatának bővítését. emiatt a vízművek más, hasonlóan fontos feladatai késedelmet szenvednek. az új vízműlétesítmények - tervezők által megválasztott - legjobb helyének kijelölése után sokasodnak csak igazán a vízművek gondjai. a területek kisajátítása körüli huzavonának ugyanis se vége, se hossza. a fenérvári uti és a kelenföldi lakótelep biztonságos vízellátását szolgáló 4500 köbméteres medence építéséhez például már hosszú ideje nem tudnak nozzáfogni. az ok: a tároló helyéül kijelölt budafoki ringló utca 99-101. szám alatti ház tulajdonosa - jóllehet jogerős területfelhasználási engedély van rá - egyszerűen nem engedí az építkezés megkezdését./mti/

--

bb 4. ujitások dh-javaslatokból

tóa/um kz e

1978. február 27.

a kőolaj- és földgázbányászati vállalatnál a dolgozó hibátlanul munkarend bevezetését követő 2 évben 523, a munka jobb megszervezésére, az anyagellátásra, a folyamatos termelést biztosító javaslat érkezett a dolgozóktól. ezek közül 320-at hasznosítottak. a javaslattevők összesen több mint 50 000 forint jutalmat vettek fel, a vállalatnak pedig több mint egymillió forint hasznot hoztak ezek - javaslatok.

a munka javítását szolgáló ötletek gyakorta többet hoznak magukban egyszerű javaslatnál. a kőolaj- és földgázbányászati vállalatnál például a beérkezett több mint félezer javaslat közül 19-et ujitássá minősítettek, amelyek gyakorlati megvalósításán, alkalmazásának bevezetésén jelenleg dolgoznak.

/folyt.köv./

- 5 -

g

bb 4. /ujítások...folyt./um

a dolgozó hibátlanul munkarend eredményeinek a vállalat egy sor munkahelyén csupán eszmei értékelését tudják elvégezni. szakemberekkel erősítették meg például a vállalati tervezési és anyaggazdálkodási apparátust, több műszakos munkarendet vezettek be a gépek, járművek jobb kihasználására. ezek közül az intézkedések közül különös a vállalati tervezés megerősítését tartják eredményesnek, azóta csökkentek a tervezésből eredő hibák, késedelmek, folyamatosabbá vált a munka.
/mti/

-. -

bb 5. sláger a rusztikus stilusu szék - öt országba szállít a balaton butorgyár

bév/um kz e

1978. február 27.

ebben az esztendőben 50 százalékkal növeli tőkés exportját a veszprémi balaton butorgyár, amely 1975-től napjainkig mintegy 40 millió forintos költséggel korszerűsítette gyártástechnológiáját, a jobb feltételek, a termelékenység növelése lehetőséget adott arra hogy az idén már új piacokkal is bővítsse vásárlói körét. 1978-ban szállított először székeket angliába, és már összeállították az egyesült államokba és a kanadába kért mintakollekciót is.

az új vásárlók mellett a régi partnerek is növekvő mennyiségben kérik a székeket, étkező garnitúrákat. svédországba, ausztriába, belgiumba és svájcba szállítják ezeket a butorokat, amelyek között a sláger a rusztikus stilusu szék. a különböző színűre pácolt ülő alkalmatosságokat gyékény és sáfonatú lapok díszítik. igen keresettek a veszprémben készült vendéglői székek is, amely egyik sajátossága, hogy egymásba rakhatók, 8-10 darab biztonságosan elhelyezhető egy oszlopban.
/mti/

-. -

- 6 -

g

bb 6. homokos talajok hasznosítása juhtenyésztéssel

hód/um kz e

1978. február 27.

a legújabb kísérleti eredmények tapasztalatainak felhasználásával az idén újabb 630 hektár gyengén termő homokos területen végeznek gyeptelepítést a nyirbogáti központtal nyirgyep néven működő juhtenyésztési társulás taggazdái. ezzel együtt az év végére már 1500 hektárra emelkedik a jó fűhozamu homoki legelő területe. a harmadik éve működő társulás az idén eléri, hogy kétezer mázsával több fűvet termel, mint amennyire az állománynak szüksége lesz. az elkövetkező években még további 2900 hektáron újítják fel a legelőt, s ezzel párhuzamosan növelik az állomány létszámát. a társulás megalakulásával fellendült a juhtenyésztés ebben a térségben, mert bebizonyosodott, hogy a homokos területek jól hasznosíthatók ily módon. ennek eredményeként a taggazdák anyajuhainak száma három év alatt 10 800-ról 22 000-re emelkedik, 1980-ra eléri a 27 ezret. az állomány tervszerű fejlesztése érdekében három törzstenyésztő telepet létesítettek, jövőre pedig központi bárányhizlaló építését kezdi meg. /mti/

-. -

- 7 -

g

bb.7. a holnap talajtápláléka - kísérleti üzemben az új folyékony műtrágya

bév/kz/p e

1978. február 27.

felépítette az e célt szolgáló kísérleti üzemet és már az idén 300 hektáron ki is próbálja saját új szuszpenziós műtrágyáját a veszprémi nehézszerkezet kutató intézet mezőgazdasági kemizálási szolgálata. a nehézszerkezet kutató intézet és az országos műszaki fejlesztési bizottság megbízásából kezdett széleskörű kutatások során kipróbálják ezt az új eljárást is, amely lehetővé teszi, hogy mindig a talajösszetétel és az adott növényigényeknek legmegfelelőbb arányban legyenek jelen a folyékony műtrágyában a különféle hatóanyagok. a kísérlet egyéb vonatkozásban is nagyon sokrétű: a folyékony műtrágya termelésnövelő hatása mellett részletesen elemzik annak tárolhatóságát, megkeresik ehhez a legmegfelelőbb anyagokat, kidolgozzák a koncentrált szállítás és tárolás módszereit és kiválasztják a földbe juttatás legmegfelelőbb eszközeit.

a kutatás elsősikerei után bekapcsolódott a programba a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium is: elvált egy újabb, más 1500-2000 hektáros kísérlethez elegendő folyékony műtrágyát előállító üzem építésének költségeit.

a folyékony műtrágya felhasználásával kapcsolatos kutatásokban a nehézszerkezet kutató intézet partnere a bábolmai iparszerű kukoricatermesztési rendszer - az ikr. ez ülteti át a kísérleti és a modell üzem tapasztalatait a nagyüzemi gyakorlatba.

a nehézszerkezet kutató intézet kemizálási szolgálata a saját folyékony műtrágyája mellett mintegy hatvan-partner mezőgazdasági üzemében kipróbálja és értékeli a vegyi gyárak kísérleti termékeit, így a péti nitrogénművek, a peremartoni vegyipari vállalat, valamint a budapesti vegyi művek új folyékony műtrágyáit is.

/folyt köv./
7.30/p

gop/ra

-8-

bb.7/ a holnap.....folyt/p

a folyékony műtrágya gyártási és alkalmazástechnikai kísérleteivel a vegyipar a mezőgazdaság holnapi igényeit kívánja kielégíteni. felkészül arra, hogy az iparszerű termesztési rendszerek magas színvonalú technológiai egyre inkább a helyi speciális adottságoknak megfelelő összetételű talajtáplálékot várnak, s ezek homogén eloszlását elsősorban a folyékony halmazállapot biztosítja. a nehézszerkezet kutató intézet prognózisa szerint 1990-ben a műtrágya felhasználás 15 százalékát adják majd a folyékony talajtáplálékok./mti/

--

bb.8. „sivatagi”, cipő komlóról afrikába

han /kz/p e

1978. február 27.

gyors ütemben növeli exportját a komló carbon könnyűipari vállalat. ezévi 575 millió forintos termeléséből több mint 430 millió forint értékű ruhát, lábbelit értékesít külföldön. vásárolják már a carbon cipőket Angliában, Franciaországban, Belgiumban, legújabbán pedig az afrikai földrészen is megvetették lábukat a klímához alkalmazkodó „sivatagi”, cipővel. a szigetelő talphélessel készített puha carbon lábbeli az első magyar cipőtermék kenyében.

az igényes munkával készített carbon cipőkkel még nagyobb karriert szeretnének elérni. ezért építenek új üzemet a bányászvárosban a bőripari kutatóintézet tervei és technológiai javaslatai alapján. a vállalkozáshoz harminc millió forint értékű szocialista gépiport pályázatot is megnyertek. a kivitelezés megkezdődött, a befejezés határideje 1980. az új üzemben a jelenlegi 750.000 párról körülbelül egymillió párra emelkedik az évi cipő termelés./mti/

--

7.35/p

gop/ra

-9-

bb.9. nagyszabású iskolatörténeti kiállításra készülnek vásárosnaményban

hód/kz/p e

1978. február 27.

„a régi iskola”, címmel nagyszabású kiállítást rendez szeptemberben - az iskolák államosításának 30. évfordulója alkalmából - a vásárosnaményi beregi múzeum. az iskolatörténeti kiállítás előkészületei lényegében már éveket ezelőtt megkezdődtek az írásos és tárgyi emlékek gyűjtésével. a környék településein élő idősebb emberek sok olyan dokumentumot, taneszközt őriztek meg, amelyet a mai fiatalok legfeljebb szülei, nagyszülei elbeszéléseiből ismerhetnek, s ezeket szívesen átadták a múzeumnak. az 1830-as évekből származó iskolai értesítők, s ugyancsak a múlt századi és század elejei füzetek, könyvek, rendtartások, dokumentumok, fotók, 8 személyes iskolapadok, korabeli térképek, földgömbök, palatáblák, palavesszők, háti tarisznyák és egyéb tárgyak sokasága jelzi, hogy az eddigi gyűjtés eredményes volt. tarpáról például elemi iskolai tankönyveken kívül a múzeumnak ajándékozták a hármas kistűkőr 1851-es kiadásának egy példányát is. ez négy soros versekben ismerteti az egyes megyék jellegzetességeit, nevezetességeit./mti/

--

bb.10. munkás-pihenőkertek - részletre

zsi/p kz e

1978. február 27.

a dunaegyházi tanács és a dunai vasmű szerződésének alapján zártkerteket alakítanak ki a község külterületén, a kis-duna partján. az új pihenőterületen a dunaujvárosi kohászok bérelhetnek kiskertet, hétvégi telket. egy-egy 50 évre bérelt 200 négyszögletes hobby-kert használatba vételi díja 8 ezer forint, s ez havi 25 forintos részletekben is törleszthető. pihenőkertet természetesen csak azok a családok vehetnek bérbe, amelyeknek sem nyaralótelekük, sem bérelt földterületük nincs.

a tervek szerint a dunaegyházi zártkert-kertet a dunai vasmű támogatásával kollektív munkás-pihenővé fejlesztik. több száz dunaujvárosi kohász kertészkedhet, horgászhat majd itt a kis-duna ág partján./mti/

--

7.50/p

-10-

gpa

bb.11. nedvesek úz utak, vízfolyás borsodban

i/dg/s/a/di

1978. február 27.

az országban a fő-és alsóbbrendű utak burkolata általában nedves, de síkosság sehol sincs - jelenti az utinform. a látási viszonyok is jók, kivéve vas és veszprém megyét, ahol a látási távolság 70-400 méter között változik. borsodban az erős olvadás vízfolyást okozott a sájkaza - aggtelek - tornanádaska összekötőuton. a víz magassága szín községnél mintegy 20-25 méter hosszúságban eléri a 10 centimétert is. a téli utfenntartás gépei, ahol arra szükség van, közreműködnek a vízelvezetésben, illetve készletben vannak./mti/

--

bb 12. szerb akadémikus vendégek

s bzs di

1978. február 27.

a magyar tudományos akadémia meghívására budapestre érkezett a szerb tudományos és művészeti akadémia négytagú delegációja, pavle savics akadémikusnak, az akadémia elnökének, az mta tiszteletbeli tagjának vezetésével. a delegáció látogatásának célja a két akadémia 1978-80-as évekre szóló együttműködési munkatervének megtárgyalása és aláírása./mti/

--

11.10/ny

- 11 -

h' 12.-

bb 13. felhasználható 12 órától!

megkezdődött budapesti tiz szocialista ország testvérpártjai kb-titkárainak tanácskozása

t don/bzs/fe/ny di

1978 február 27.

hétfőn délelőtt budapesti megkezdtek tanácskozásukat tiz szocialista ország kommunista és munkáspártjai központi bizottságának ideológiai és nemzetközi kérdésekben illetékes titkárai.

a tanácskozáson részt vesz a bolgár kommunista párt, cseh-szlovákia kommunista pártja, a kubai kommunista párt, a lengyel egyesült munkáspárt, a magyar szocialista munkáspárt, a mongol népi forradalmi párt, a német szocialista egységpárt, a román kommunista párt, a szovjetunió kommunista pártja, a vietnami kommunista párt küldöttsége.

a magyar szocialista munkáspárt küldöttségének vezetője óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára. tagjai gyenes andrás és győri imre a kb titkárai, lakos sándor a központi bizottság tagja, a társadalomtudományi intézet igazgatója, berecz jános, grósz károly és kornidesz miklós, a központi bizottság osztályvezetői.

a megnyitó ülésen az mszmp kb nevében óvári miklós üdvözölte a testvérpártok küldötteit./mti/

-.-

bb 14. balesetek

gk/ny di

1978 február 27.

a hét végén 68 személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt. ebből 7 halálos, 25 súlyos és 36 könnyű sérüléses kimenetelű volt.

székesfehérvár külterületén az m7-es autópályán zámbó gyula 53 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával az árokba hajtott és felborult. a baleset következtében zámbó gyula a helyszínen meghalt, utasai közül zámbó gyuláné 49 éves betanított munkás, budapesti lakos kórházba szállítás után halt bele sérüléseibe. egy utas súlyos és további három könnyű sérülést szenvedett. a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

/folyt köv/
11.30/ny

-12-

h' 12-10

bb 14. / balesetek...folyt/ny

kécskemét belterületén egy autóbusszmegállóban a suba béla 22 éves gépkocsivezető, alsóolajosi lakos által vezetett autóbusról - leszállás közben - leesett nagy józsefné 74 éves nyugdíjas, helyi lakos és a kiinduló busz hátsó kereké elütötte. a szerencsétlen asszony olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a busz vezetője szabálytalanul állt be a megállóba. a rendőrség tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

az üllői vasútállomáson egy tehervonat elütötte juhász károly 54 éves hivatalsegés, üllői lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint juhász károly szabálytalanul és figyelmetlenül közlekedett a sínek között./mti/

-.-

bb 15. a visontai bányászok újabb termelési rekordja

kov/ká/ny di

1978 február 27.

a visontai thorez bányüzemben hétfőn reggel bejelentették: a legutóbbi 24 órában 37.500 tonna szenet hoztak felszínre és ezzel a bánya életének az eddigi legmagasabb napi teljesítményét érték el. a visontai bányászok ugyanakkor azt a vállalatukat is túlteljesítették, amelyet a tatabányai bányarobbanás okozta termelés kiesés pótlására tettek. az eredetileg felajánlott 30 ezer tonna helyett 32 ezer tonna szenet adtak februári tervükön felül./mti/

-.-

bb.17. átmenetileg zavaros a víz - a szervezetre ártalmatlan

i-don/mm/a/di

1978. február 27.

vezeték-ről-vezeték-re haladva folyamatosan tisztítja budapesti vízvezeték-hálózatát a fővárosi vízművek. az előreláthatólag március 17-ig tartó munkálatok ideje alatt előfordulhat, hogy esetenként átmenetileg zavarossá válik a víz, ez azonban az emberi szervezetre ártalmatlan. a nagy átmérőjű vezeték tisztítása az ivóvíz minőségének megóvása érdekében szükséges. a munkálatok ideje alatt a fővárosi vízművek a lakosság megértését kéri./mti/

12.20/a

- 13 -

h' 13-

bb 16. hatszáz új napközis csoport, 900 általános iskolai tanterem az idei fejlesztési tervekben

i dg/fe pr bzs e

1978. február 27.

a tavalyinál 2,6 milliárd forinttal többel, összesen 21 milliárd forint költségvetési összeggel gazdálkodhat az idén az oktatási ágazat. milyen fejlődést biztosít ez a jelentős összeg? Győry László, az oktatási minisztérium terv- és pénzügyi főosztályának vezetője az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

- az idei költségvetési növekedés kétszerese az előző évinek és ennek körülbelül a fele, mintegy 1,3 milliárd forint a pedagógusok idei béremelkedésének a fedezésére szolgál. áttekintettük a tavalyi bérrendezés tapasztalatait. elmondhatom: a rendezés nyomán az oktatási dolgozók bére közel került a más népgazdasági ágakban dolgozó, hasonló végzettségűek béréhez. a tanítók, tanárok havi fizetése például országos átlagban 600 forinttal nőtt. az emeléssel egyidejűleg új és a korábbinál magasabb besorolási rendszert is életbe léptettünk, amely különböző kategóriáknál alsó és felső bérhatárt állapított meg. örvendetes, hogy a számottevő bérnövelés eredményeként a nevelők fizetése az alsó határtól országosan csak mintegy 0,6 százalékkal marad el. tekintve, hogy 5 százalékos az egyéves bérfejlesztési előirányzat, az elmaradás az eredetileg megjelölt 1979. március 31. helyett már az idén pótolható.

- évek óta megkülönböztetett figyelmet fordítunk az óvodai ellátás fejlesztésére, amely mind szociálpolitikai, mind oktatáspolitikai szempontból nagyon fontos. évről évre alapvető gondunk azonban a demográfiai hullámváltozás. 1976-ban például 15 ezerrel nőtt az óvodáskorúak száma, a 20 ezer új óvodai hely nyomán tehát javul a helyzet, 4 százalékkal több gyermeket tudtunk felvenni óvodába. a korábbi 75 százalékról egy év alatt 79 százalékra nőtt az ellátottság aránya. a múlt évben tetőzött, illetve az idén tetőzik a hullám, 40-40 ezerrel nőtt, illetve nő az óvodáskorúak száma, az óvodai fejlesztés viszont az 1976-osnak felel meg.

/folyt. köv./

12.28/bzs

- 14 -

ly' 13.5

bb 16. /hatszáz ... 1. folyt./bzs

az óvodások aránya lényegében változatlan marad, de még így is meghaladja az 1975. évi szintet. kedvezőbb a prognózis az elkövetkező két évre, jövőre körülbelül 28 ezerrel lesz több óvodáskorú és 1980-ban is az előző év szintjén marad. az idén tehát átmenetileg számolnunk kell azzal, hogy zsufozottabbak lesznek az óvodák. előzetes információk szerint a tanácsok keresik az átmeneti megoldás formáit, lehetőségeit. rendkívül fontos azonban az is, hogy az eredetileg tervezett új óvodák, óvodai termek minden körülmények között megépüljenek, mert csak ilyen módon lehet korszerű nevelőmunkát végezni. mindez kihat az iskolai oktatásra is. az idei elsőosztályosok mintegy 93-94 százaléka ugyanis tavaly vagy az óvodában vagy az iskolában részesült iskolaelőkészítésben és így az első osztály feladataival könnyebben birkózik meg.

- az általános iskolai fejlesztésben belül különösen jelentős összegeket fordítanak a tanácsok új napközi otthoni helyek kialakítására. halaszthatatlan az ellátás fejlesztése, azok a szülők például, akiknek gyermekük óvodába járt, joggal igénylik később is az egésznapos iskolai foglalkoztatást. az ötödik ötéves terv a napközis ellátás 8 százalékos fejlesztéséről szól, ennek fele ma már valóság. 1975-ben az általános iskolai tanulók 30 százalékát tudtuk felvenni, jelenleg 34 százaléknál tartunk. az idei évre tervezett 1 százalékos növekedés szerénynek tűnik ugyan, de mégis azt jelenti, hogy 20 ezer gyerekkel több járhat napközibe. tavaly az elsőosztályosok 45 százaléka volt napközis, a jelenlegi tanévben 53 százalékuk. az idei mintegy 600 új napközis csoportot elsősorban a nagyobb településeken és a lakótelepeken szervezik meg.

- nem végleges adatok szerint a tanácsok 1978-ban 900 új tantermet építenek meg. itt is szükség lesz átmeneti megoldásokra, szeptembertől ugyanis mintegy huszezerrel több diák jár majd az általános iskolákba. arra törekszünk, hogy az egy-egy iskolai csoportban tanuló diákok jelenlegi országos 26,1 - 26,2 átlaga ne emelkedjen. erre megvan a lehetőség is, tekintve, hogy a csoportok 12,6 százalékában 20 gyereknél kevesebben tanulnak. az országban még 176 olyan „osztály”, van, ahol a pedagógus 40-nél több gyerekkel kénytelen egyidejűleg foglalkozni.

/folyt. köv./
12.32/bzs

- 15 -

ly' 13.10

bb 16. /hatszáz ... 2. folyt./bzs

- az oktatás fejlesztésére jutó pénz zö-
mével a tanácsok rendelkeznek, az oktatási minisztérium a
tavalyinál valamivel többel, összesen 860 millió forint-
tal gazdálkodhat. az eredeti tervek szerint válnak való-
ra a felsőoktatási, a gyermekvédelmi és a gyógypedagógiai
jellegű beruházási elképzelések. épül a mozgássérültek
nevelőképző és nevelőintézete budapesten, elkezdődött a
szolnoki nevelőotthon építése és befejezéséhez közeledik
a hajduböszörményi tiztantermes gyógypedagógiai intézet.
három építkezés is folyik egyidejűleg a budapesti műszaki
egyetem területén, épül az 1046 személyes kollégium, a
3000 adagos menza és a járműgépészeti intézet. folyik a
miskolci nehézipari műszaki egyetem területén a sportcsar-
nok építése is. átadták már az elte budaörsi uti 500 sze-
mélyes kollégiumának mindkét pavilonját, további feladat
az épületeket összekötő ugynevezett közösségi termek, helyi-
ségek megépítése. végeztek a mélyépítők a gyógypedagógiai
tanárképző főiskola új budapesti épületének, valamint a
pécsi tanárképző főiskola 600 személyes kollégiumának ala-
pozásával. tovább épül a bajai nyolc, az esztergomi, a sáros-
pataki és a budapesti egyenként 16 tantermes, valamint a
kaposvári 24 tantermes gyakorló iskola. az idén látnak hoz-
zá a munkások a pénzügyi és számviteli főiskola 500 sze-
mélyes kollégiumának az építéséhez - fejezte be nyilat-
kozatát Györy László. /mti/

-.-

bb 18. időjárásjelentés

ny di

1978 február 27.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 12 órakor:

változékony, enyhe idő

szárazföldünk nagy részének időjárását továbbra is az év-
szakhoz képest enyhe légvillámok határozzák meg. így folytatódik
a változékony, sokfelé csapadékos időjárás. ma reggel sok hely-
ről esőt, záport, olaszországból zivatart, észak-és kelet-euró-
pából havazásokat jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet
vasárnap európa nagy részén 3-8 fokkal volt magasabb, mint a leg-
utóbbi 16 év átlaga. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence
időjárását még mindig az évszakhoz képest enyhe légvillámok ha-
tározzák meg.

/folyt köv/
13.05/ny

-16-

Am 13.20

bb 18. / időjárás...folyt/ny

házánkban vasárnap a dunántul északnyugati részén, vala-
mint a tiszántulon 3-8, az ország többi részén 1-4 óráig át sü-
tött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet az országban felhős
helyeken 6-11, máshol 13-19 fok között alakult. napközben szór-
ványosan, az esti óráktól sokfelé esett az eső, záporosó, a le-
hullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 6 mm között volt.
hétfőn hajnalra az északkeleti megyék néhány helyén 0 plusz 3, máshol
3-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt erősen felhős, vagy bo-
rult idő volt. több helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor
az ország területén 6-12 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 7.5
fok volt, a 100 éves átlagnál 5.3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszint-
re átszámított légnyomás 752 mm, erősen emelkedik.

várható időjárás kedd estig:

délnyugat felől fokozatosan felszakadozó felhőzet. hétfőn több-
felé, kedden elszórtan eső, záporosó. mérsékelt, időnként kissé
megélénkülő változó irányú szél. főként hajnalban és reggel több
helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1,
plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 9-14 fok
között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

felszakadozó felhőzet, majd az időszak végén borultságig meg-
növekvő felhőzet, esővel. mérsékelt délnyugati szél. az évszak-
hoz képest enyhe idő tovább tart.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 2 plusz 7 fok között,
legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 10 plusz 15 fok között
jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / csapadék az ország területé-
nek 80 százalékán várható

a duna vízállása budapestnél: 140 cm./mti/

13.10/ny

-17-

Am 13.25

bb 19. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke február 17-én 13 óráig

szk/ny hgy

1978 február 27.

1. közgazdasági és jogi könyvkiadó
2. operaház vendégművészei
3. fővárosi vízművek
4. ujitások
5. balaton butorgyár export
6. juhtenyésztés
7. új folyékony műtrágya
8. cipő export
9. iskolatörténeti kiállítás
10. munkás-pihenőkertek
11. utjelentés
12. szerb akadémikus vendégek / 2.sz.javítás/
13. kb titkárok tanácskozása / 1. 3. javítás/
14. balesetek
15. bányász termelési rekord
16. fejlesztési tervek
17. vízművek munkái
18. időjárás
19. hírjegyzék /mti/

--

bb 20. megölte feleségét és három éves gyermekét - a legfelsőbb bíróság halálra ítélte

t gy/fe/ny hgy

1978 február 27.

a legfelsőbb bíróság hétfőn hozott határozatával - helyben hagyva a székesfehérvári megyei bíróság elsőfoku döntését - halálra ítélte Füller Andrászt. a 36 éves, pártka községi illetőségű férfi tavaly nyáron brutális módon halálra agyonverte feleségét, majd három éves kisfiát.

/folyt köv/
13.30/ny

-18-

16/4/10

bb 20. / megölte ...folyt/ny

a legfelsőbb bíróság rámutatott: a halálbüntetés jogrendünkben kivételes: annak kiszabását Füller személyének magasfokú társadalomra veszélyessége indokolja. a férfi már háromszor ült börtönben lopásért, de csavargó, munkakerülő életmódjával továbbra sem szakított. rendszeresen ivott, s amikor egyik-másik munkahelyét otthagyta, a családján élősködött. másodszor nősült, s mivel feleségét gyakran megverte, az asszony foglalkozott a válás gondolatával is. a tragédia reggelén utazáshoz készülődtek, amikor a szokásos veszekedés elkezdődött. Füller úgy döntött; megszabadul családjától. hidegvérrel hajtotta végre tetteit, s gátlástalanságát bizonyította: megölt felesége jegygyűrűjét és 3900 forintot magához véve székesfehérvárra utazott, ahol felkereste azt a lányt, akinek korábban házasságot ígért. az özvegy édesanyjával lakó nőt sem kímélte, s otthonukból több mint 3900 forintot ellopot. a szégyenérzetet és büntudatot nélkülöző embert végül is a rendőrség fogta el.

a vádlott a döntés kihirdetését követően bejelentette: kegyelmi kérelemmel folyamodik az elnöki tanácshoz./mti/

--

bb 21. újabb három megyében fejeződtek be a zárszámadási közgyűlések - mindhárom megye a jók között

ö/cser-ber-blb/kz/mné/ny hgy

1978 február 27.

győr-sopron, komárom és tolna megyében befejeződtek a mezőgazdasági termelőszövetkezetek zárszámadási közgyűlései. az adatok összesítése hosszú időt vesz igénybe, a gazdálkodás főbb mutatói azonban máris rendelkezésre állnak. ezek alapján nagyon valószínű, hogy mindhárom megye közös gazdasági a jók közé tartoznak.

győr-sopron megyében nemcsak búzából és őszi árpából értek el az országos átlagnál magasabb hozamokat, a kukoricatermesztők is kiemelkedő termésátlagokat produkáltak. ezzel közvetlen összefüggésben az országos helyzettől eltérően ezen a vidéken nem csökkent, hanem több mint 3000 hektárral még növekedett is 1977-ben a kukorica vetésterülete a megelőző évihez képest. a cukorrépa hektáronkénti átlagtermése ugyancsak kiemelkedő: több mint 320 mázsa volt. egyes gazdaságok még ezt is megtették, s 400 mázsánál többet termeltek minden egyes hektáron ebből a fontos élelmiszeripari növényből. mindemellett a vidék cukorrépa termesztoi külön büszkék arra, hogy az egész országban itt volt a legmagasabb - 16.65 százalékos - a répa cukortartalma.

/folyt köv/
13.45/ny

-19-

16/4/10

bb 21. / ujjabb ...folyt/ny

az állattenyésztés szép eredményei között külön figyelmet érdemel, hogy győr-sopron megyében az elmúlt évben végre elmozdult évszázados holtpontjáról a rét és legelőgazdálkodás. a gyepterületek hektáronkénti átlagos hozama 27 mázsa volt, még ugyanakkor az országos átlag a 20 mázsát sem érte el. nyolcezer hektár rétet már öntöztek is, s e területekről az átlag többszörösét, 80 mázsa jó minőségű szénát takarítottak be minden egyes hektárról.

Komárom megye közös gazdaságai az országos átlagot meghaladó arányban - 12.2 százalékkal - növelték termelési értéküket az elmúlt évben. az előző évinél több jutott a szociális és kulturális alapra, s nagyobb összeget tudtak tartalékolni a biztonsági alapra is. a megyében 1977-ben egyetlen termelőszövetkezet sem gazdálkodott mérleghiánnyal vagy veszteséggel. e kiváló eredmény mellett szól, hogy az elmúlt évben a sok nehézség közepette is folytatódott a megye közös gazdaságainak 10-12 évre tartó dinamikus fejlődése. az elmúlt év kétségtelenül bebizonyította, hogy a megalapozott, korszerű gazdálkodás még az időjárás viszonylagoságaival is eredményesen fel tudja venni a küzdelmet. az ujjabb előrelépés okait elemezve a megye szakemberei a tagság növekvő szakértelmét, a munka szervezethez való javulását és a technikai színvonal növekedését hangsúlyozzák. emellett azonban nagymértékben hozzájárult a megye magasán fejlett iparának állandó ösztönző hatása: részben ennek tulajdonítható, hogy ezen a vidéken az átlagosnál gyorsabban hódítanak teret az iparszerű termelési módszerek.

tolna megyében egyetlen termelőszövetkezet zárta nyereség nélkül az elmúlt évet, de előreláthatóan ott sem lesz szükség veszteségrendezési eljárásra. a megye többi közös gazdaságai számottevő nyereséget értek el. a felhasználása azonban már elgondolkodtató képet mutat. szembevetendő példaként, hogy a megye termelőszövetkezeteinek csaknem a fele még a jövedelemnövekmény-adó árán is növelte a részesedési alapját. ennek köszönhetően szépen emelkedett ugyan az egy tagra jutó átlagos havi jövedelem az előző évihez képest, de kevesebb jutott a biztonsági alapra. mindemellett biztosítottnak látszik az 1978. évi feladatok megvalósítása, köztük a hatékonyság javítása és a termékszerkezet korszerűsítése. a zárszámadási közgyűléseken elfogadott program szerint a megye közös gazdaságai ebben az évben több mint 1100-at akarják növelni a tehén férőhelyek számát, csaknem 20.000-rel a hizósértés férőhelyekét és majdnem 2000-rel a juhokét. folytatják a már megkezdett gyümölcs-és szőlőtelepítéseket, főleg a szekszárdi történelmi borvidéken, erőfeszítéseket tesznek továbbá a rét-és legelőgazdálkodás javításáért./mti/

13.50/ny

-20-

T614²⁰

bb 22. munkaszervezési intézkedések a fővárosi lakás-
építkezések gyorsítására

i sb/mm ie bzs hgy

1978. február 27.

az épületek utolsó simitásait végző festők, mázsolók, burkolók munkájában a termelékenység növelésének különösen jelentős forrása a beruházást sem igénylő munka- és üzemszervezés fejlesztése - állapították meg az országos szakipari vállalat hétfői műszaki konferenciáján. a legfontosabb a munkaerő egyenletes megterhelése, tehát az ütemesség, de ennek feltételei az épületszerkezetek kivitelezésén múlnak, s a kilátások nem biztatnak semmi jóval. az idén több mint ötezer lakás és számos szociális létesítmény építését kell befejezniük a szakipari dolgozóknak. a partnervállalatok ütemtervei szerint az első félévben annyi munkaterületet kapnak, amelyen az éves lakásátadási kötelezettségük 30 százalékat teljesíthetik, s ez tulajdonképpen kedvezőbb, mint tavaly volt. a második félévben viszont sokkal rosszabb a helyzet, az éves feladat 50 százaléka az utolsó negyedévere torlódik. emiatt jelenleg, tehát az első negyedévben, a dolgozók foglalkoztatása a legnagyobb gond, másfelől pedig előreveti árnyékát az évvégi hajrá.

a szakipari vállalat saját lehetőségeihez mérten azzal javítja a termelés ütemességét, hogy a munkák egyrésztének átsorolásával, a dolgozók hasznos foglalkoztatásával mintegy 700 millió forint értékű feladat teljesítését irányozta elő az első félévre, hogy csökkentse az évvégi torlódást, és más munkahelyekről is átvihesse majd brigádjait a lakásépítkezésekre. kihasználják azt a lehetőséget is, hogy az első félévben több idő jut a későbbi feladatok alaposabb műszaki előkészítésére, megszervezésére.

az anyagi ösztönzők céltudatosabb felhasználásával a szocialista és munkabrigádokat is a hatékonyabb munkaszervezésre ösztönzik. ezért továbbfejlesztik az egyösszegű munkautalványozás rendszerét, s az órabéres munkáknak legalább 10 százalékat bevonják a teljesítménybérezésbe. a körültekintőbb szervezés célja, hogy dolgozónként 30 órával növekedjen a hasznosan felhasznált éves munkaidőalap. /folyt.köv./

13.55/bzs

- 21 -

T614²⁰

bb 22. /munkaszervezési ... 1. folyt./bzs

erre ösztönöznek a célprémiumrendszer továbbfejlesztésével, s a munkaidő jobb kihasználására teremtenek kedvezőbb feltételeket az anyagátvitel szigorításával, az ellátás javításával is. a munkaidő és a munkaszervezési tartalékok következetesebb hasznosítása tehát jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy ebben az évben 8.7 százalékkal növeljék a termelékenységüket, s mérsékeljék az évvégi hajrát, torlódást. erőforrásaikat azonban még jobban kihasználhatnák, ha a budapesti lakásberuházási program valamennyi érdekeltje a szanálástól, a területelőkészítéstől kezdve az épületek befejezéséig következetesebb munkával teremtené meg az egyenletes, ütemes átadások feltételeit. /mti/

-.-

bb 23. egy-egy órás utelzárás a 7-es főúton

i kf/s ie bzs hgy

1978. február 27.

a máv közli, hogy február 28-án - a balatonfenyvesi vasutállomás megsérült gyalogos felüljárójának cseréje miatt - két alkalommal, 9-10 óra, valamint 13-14 óra között elzárják a gépjárműforgalom elől a 7-es főút balatonfenyvesi szakaszát. az építés idejére a vasutállomás mögött terelőutat jelöltek ki. /mti/

-.-

bb 24. kitüntetés

s bzs hgy

1978. február 27.

a népköztársaság elnöki tanácsa vörös gyulának, a kossuth könyvkiadó klasszikusok szerkesztősége vezetőjének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, valamint az eddig végzett eredményes munkássága elismeréseként, nyugálományba vonulása alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta. a kitüntetését losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen voltak a kitüntetés átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és non györgy, a kossuth könyvkiadó igazgató-helyettese. /mti/

-.-

14.00/bzs

- 22 -

14.00

bb. 25. moszkvába utazott az mszbt főtitkára

gy t kné il hgy

1978. február 27.

zinaida mihajlovna kruglovának a szovjet baráti társaságok szövetsége elnökének és pjotr nyikolajevics fedoszejev akadémikusnak, a szovjet-magyar baráti társaság elnökének meghívására hétfőn moszkvába utazott nagy mária, az mszbt főtitkára, hogy részt vegyen az szmbt megalakulásának 20. évfordulója tiszteletére rendezendő ünnepi ülésen.

nagy máriát a ferihegyi repülőtéren regős gábor, a társaság titkára, dr. kovács béla, az mszmp kb alosztályvezetője és sebestyén jení, a külügyminisztérium főosztályvezetője bucsuztatta. jelen volt ivan vasziljevics szalimon tanácsos a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője. /mti/

-.-

bb. 26. sajtótájékoztató bulgária turizmusáról

t kg tr ie il hgy

1978. február 27

husznál több tengerparti üdülőhely várja az idei nyáron is bulgáriában a magyar turistákat - mondotta az 1978-as turista-szezonról tartott sajtótájékoztatóján hétfőn ilia nesztorov, bulgária állami idegenforgalmi bizottsága budapesti képviselőjének vezetője a bolgár kulturális központban. a sajtótájékoztatót vladimir videnov, bulgária budapesti nagykövete nyitotta meg.

a bolgár tájak, s elsősorban a homokos tengerpart mind több vendéget vonz, tavaly több mint 4 és félmillió külföldi vendég fodult meg a balkán félszigetnek ezeken a tájain, közülük 226 ezer volt a magyar turista. az idén ennél is több vendéget várnak magyarországról, ezért a magyar utazási irodákkal már jóelőre megállapodtak a nyári főszezonra a szállodahe-lyek kiadásáról. az ibusz, a cooptourist és más irodák az eddigieknél is változatosabb programokat kínálnak a bulgáriába igyekvő turistáknak, így például tengerparti üdülést, két-három napos isztambuli kirándulással kombinálva; ezek a programok nem számítanak nyugati turistautnak. akik a főszezonon kívül kívánnak bulgáriában pihenni, jelentős kedvezményeket élvezhetnek, így június első felében és szeptember második felében a szállodák 25 százalékkal olcsóbban kínálják szobáikat, mint a főszezonban, több új szálloda is nyílik az idén, főleg a még kevésbé ismert üdülőhelyeken.

/folyt.köv./

15.10/il

- 23 -

15.10

bb. 26./sajtótájékoztató folyt./il

változatos programokat állítottak össze a bolgár utazási szakemberek is 1978-ra a magyar és a más országokból érkező vendégek 40 féle országjáró turautvonal közül válogathatnak. közöttük jónéhány újdonság is szerepel, ilyenek például a szármárháton és öszvéren barangolás a rodope és a brin hegységekben vagy a robinson piknik a tengerparton. ez utóbbi lényege, hogy a turistacsoport hosszabb csónaktúra után egy elhagyott partszakaszon köt ki, ahol különleges hal- és kagylóételek várják őket./mti/

bb. 27. tanácskozott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

t dg kné il hgy

1978. február 27.

a fogászati ellátás helyzetét tekintette át a központi népi ellenőrzési bizottság vizsgálatának tapasztalatai alapján - hétfőn a parlamentben az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága. dr. pesta lászló elnökletével megtartott ülésen részt vett raffai sarolta, az országgyűlés alelnöke és dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes is. a kneb múlt évben lefolytatott vizsgálata a fővárosra és nyolc megyére terjedt ki. az írásos tájékoztatóhoz dr. molnár imre, a kneb elnökhelyettese fűzött szóbeli kiegészítést.

a fogászati rendelők évente több mint kilencmilliós betegforgalmat bonyolítanak le. ez azt bizonyítja, hogy a fogak megbetegedése a társadalom valamennyi korosztályát érintő valóságos népbetegség.

az elmúlt másfél évtized alatt jelentős erőfeszítések történtek az ellátás korábbi számottevő elmaradásának pótlására. a fogorvosok száma megkétszereződött, a fogorvosi munkahelyek száma pedig több mint a háromszorosára növekedett. jelenleg az egészségügyi minisztérium felügyelete alá tartozó intézményekben 2300 fogorvos dolgozik.

/folyt.köv./
15.30/il

- 24 -

150

bb. 27./tanácskozott1. folyt./il

a fejlődés ellenére a fogászati ellátás ma is elmarad a jogos, társadalmilag elvárt igényektől. az orvoslétszám növekedése például nem követte a munkahelyek számának növekedését. a fogorvosi munkahelyek csak körülbelül 60 százalékban kihasználtak, több jól felszerelt rendelőben - főleg vidéken - délután nem dolgozik fogorvos, mert nincs. jelentős a területi aránytalanság is. 1971 és 76 között például budapesten 20, vidéken 10 százalékkal nőtt a fogorvosok száma. a városokban 16, a falvakban már csak három százalékos volt csak a növekedés, nagyközségekben pedig 10 százalékkal kevesebb volt a fogorvos. ez utóbbi különösen azért ellentmondásos, mert a távlati fejlesztési tervekben a nagyközségek a terület társadalmi-gazdasági központjaiként szerepelnek.

nem kapott elég figyelmet az elmúlt években a megelőzés. nem kis mértékben ezzel magyarázható, hogy nem csökken az új betegek száma és nem javult kielégítően a fogászati ellátás általános hatékonysága. hatékonyabb lenne a megelőzés, ha a betegek nem csupán a 24. órában fordulnának a fogorvoshoz. a felmérések szerint ugyanis a betegek 75-80 százaléka csak akkor keresi fel a rendelőt, ha már fogfájdalma van.

nem alakultak ki hazánkban a gyógyszeres megelőzés formái sem, és sok a tennivaló az iskolafogászati ellátás kiterjesztéséért is. ez gyakorlatilag csak a fővárosban és nagyobb városokban megoldott. az óvodás-, valamint a középiskolás koru gyermekeknek csak egészen kis részét szűrik és látják el, a fővárosban és néhány vidéki városban. az üzemorvosi fogászati ellátás számottevően fejlődött, de a megelőző munka, a szűrés, a gondozás e téren sem kielégítő.

zsufoltak a fogorvosi rendelők, hosszú a várakozási idő és rendkívül lassan készülnek el a fogpótlások - nyomatékkal szól minderről a kneb jelentése is és részletesen foglalkozott ezekkel a kérdésekkel a szociális és egészségügyi bizottság is. a fogászati ellátás kritikus pontja a fogpótlások hosszú átfutási ideje - hangsúlyozták.

/folyt.köv./
15.35/il

- 25 -

150

bb. 27./tanácskozott2. folyt./il

a 178 tanácsi irányítás alá tartozó fogászati rendelőkön kívül a kzeb vizsgálata 161 magánrendelőre is kiterjedt. a magánygyakorlatot folytató fogorvosok száma öt év alatt 47 százalékkal nőtt és sajátos módon a legjelentősebb a növekedés a jobban ellátott fővárosban és a vidéki városokban. van létjoga a magánygyakorlatnak, része van az ellátás javulásában, ritka azonban a falvakban az ellátás „fehér foltjain”, megalapozott becslések szerint a lakosság évente körülbelül 300-350 millió forintot fizet ki a magánrendeléseken a fogorvosoknak. tevékenységük ellenőrzése azonban nem minden esetben megfelelő, a tanácsok - néhány kivételtől eltekintve - nem is ellenőrzik a magánrendelőket. szükséges a magánpraxis összehangolt szabályozása - állapították meg.

a bizottsági ülés élénk vitája is tükrözte: az egészségügyi ellátás fontos területéről van szó. a különböző - és elhanyagolt - fogbetegségek ugyanis számos belgyógyászati baj forrásai lehetnek, ezért még nagyobb a jelentősége a hatékony megelőzésnek és a gyógyításnak is. alaposabb felvilágosító munkára van szükség. szinte felbecsülhetetlen lehetőségekkel rendelkezik e téren az iskola - és gyermekfogászat, ahol jelenleg még megvannak a szervezés és színvonalbeli különbségek. sok helyütt évente egyszer-kétszer megvizsgálják a diákokat és azután nem történik semmi. minden bizonnyal összefügg ezzel, hogy egyes helyeken nagy teher hárul az iskolafogászat orvosaira miskolcon például három fogorvos lát el 24 ezer gyereket, s ebben a számban a szakmunkástanulók nincsenek benne. szabotcszatmár megyében pedig - ahogy a vitában fogalmaztak - iskola-fogászatról alig lehet beszélni. felvetődött javaslatként érdemes lenne megvizsgálni, miként lehetne az ujonnan épülő iskolákban erre a célra külön helyiséget kialakítani.

a fogászati ellátásban ma még fellelhető aránytalanságok mielőbbi mérséklésére kell törekedni, hangsúlyozták a felszólalók. ma hazánkban egy-egy fogorvosra átlagban több mint négyezer lakos jut, az ideális 1500 - 2000 lenne. van azonban az országnak nem egy olyan területe, például borsod, vagy szabotcszatmár megye, ahol 10-11 sőt 30 ezren tartoznak egy-egy körzethez. a gyorsabb ütemű előrehaladáshoz egybehangzó vélemények szerint - több fogorvos kellene, célszerű lenne ezért felülvizsgálni a fogorvosképzés számait. elsősorban vidéki egyetemi városainkban lenne célszerű a keretszámot felemelni. a „fehér foltok”, megszüntetéséhez, a gondok enyhítéséhez számottevően hozzájárulhatna a mozgó fogorvosi ellátás megszervezése is.

/folyt.köv./
15.40/il

- 26 -

bb. 27./tanácskozott 3. folyt./il

ugyancsak érdemes lenne - külföldi példák nyomán - hazánkban is megkezdeni az ugynevezett fogorvos higiénikus nővérek képzését, akik jelentős segítséget tudnának nyújtani a fogorvosoknak munkájukban.

több felszólaló foglalkozott a fogtechnikai ellátás, a fogtechnikus képzés kérdésével. a fogtechnikai laboratóriumok sokszor korszerűtlen körülmények között működnek, így próbálják kielégíteni a legmagasabb igényeket. nagyobb figyelmet kell fordítani a tárgyi és a nem kevésbé a személyi feltételek javítására. a képviselők úgy látták; ellentmondásos a technikus képzés, célszerűbb lenne, ha nem a munkaügyi, hanem az egészségügyi minisztérium irányítása alá tartozna. a jelenlegi kétéves képzési idő is kevés.

a vitában felszólalt barát endre, dr. cselőtei lászló, dr. dévald józsef, dr. lakatos pál, dr. schnitzler józsef dr. szentkereszty tamás és tóth géza képviselő, valamint dr. csehák judit az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezetének titkára, dr. medve lászló, dr. orsós sándor, a központi stomatológiai intézet igazgatója, dr. rajz györgy a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának főosztályvezetője, dr. tóth károly, a szegedi orvostudományi egyetem fogászati klinikájának igazgatója és dr. vámos imre, a semmelweis orvostudományi egyetem fogorvostudományi karának dékánja.

a vitában elhangzottakra dr. molnár imre válaszolt a tanácskozás dr. pesta lászló zárszavával ért véget./mti

--

bb. 31. huszár istván a hazafias népfrontnál.

k ma kné di il hgy

1978. február 27.

„gazdaságpolitikai feladataink és azok propagandájának időszerű kérdései”, címmel huszár istván, az mszmp pb tagja, a minisztertanács elnökhelyettese mondott vitaindító előadást a hétfő délután, a népfront belgrád rakparti székházában megtartott tanácskozáson. a hazafias népfront gazdaságpolitikai bizottságának és propaganda albizottságának ülésén részt vettek a megyei népfront propagandisták és gazdaságpolitikai aktivisták is./mti/

--

15.45/il

- 27 -

16⁰⁰

bb.28. Kitartóan töri a jeget mátyás

szé-kz mné il hgy

1978. február 27.

Kitartóan töri a balaton jégpáncélját mátyás. az enyhe időben megkezdődött a „jégveszte”, néhol már feltűntek a vízfoltok, s ezzel megszűnt a madárvilág mostoha időszaka is. a szabad vízfoltok környékét nagy csapatokban lepték el azok a víziszárnyasok, amelyek a korábbi hideg napokban távoli folyóvizek környékén kerestek maguknak élelmet.

Ősi szólás-mondás az, hogy jégtörő mátyás nem talál jeget, akkor csinál, ha viszont talál, akkor azt gyorsan megtöri. az idén jégtörő mátyás napján - február 24-én - még körülbelül 50 millió köbméter jég borította a balatont. mátyásnak ezek szerint bőségesen van dolga, de a környékeliek szerint derekasan teljesíti feladatát: a teljes „jégvesztéshez”, már csak néhány napra, s egy erősebb szélre van szükség. jégtörő mátyás egyébként nem mindig ennyire kötelességtudó nagyon gyakran fittyet hány a szólás-mondásra: se nem töri, se nem csinálja a jeget./mti/

-. -

bb. 29. új agrokémiai laboratórium békéscsabán - a mém és békés megye vezetőinek tervegeztető megbeszélése

oty kz mné il hgy

1978. február 27.

békés megye mezőgazdasága, az utóbbi évek szembetűnő előrehaladása ellenére, még mindig nem produkálja azt, amit a környező völgyekben el lehet és el is kell érni - állapították meg egyetértőleg a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, illetve békés megye vezetőinek hétfői békéscsabán lezajlott tervegeztető megbeszélésén. a fejlődésnek természetesen megvannak az előfeltételei. a megbeszélésen elhangzottak szerint megalapozottabbá tervszerűbbé kell tenni a beruházásokat, még nagyobb arányban kell szakosítani a termelést. e célok szolgálatában épült fel, s ez év májusában megkezdte a működését a korszerű békéscsabai agrokémiai laboratórium, s hét agrokémiai központ kialakítása is megkezdődött a megyében. tovább folytatják, s a tervidőszakban összesen 220 millió forintot költenek a termelés biztonságát szolgáló vizsgádkodási és meliorációs munkákra. az utóbbi egyébként a vi. ötéves terv időszakára is átnyulik. a minisztérium vezetői állást foglaltak amellelt, hogy a következő ötéves terv összeállításánál számításba kell venni a békéscsabai hűtőház és a békéscsabai konzervgyár kapacitásának növelését, meg kell vizsgálni továbbá annak lehetőségét, hogy egy teljesen új sajtgyár épüljön szarvason.

a megbeszélésen a mém „delegációját”, román páál miniszter a megyéjét frank ferenc, a megyei pártbizottság első titkára és klaukó mátyás, a megyei tanács elnöke vezette./mti/

-. -

15.55/il

- 28 -

16⁰⁵

bb 30. huszonhét millió rubeles exportüzlet - újabb gépsorokat szállít a szovjetunióba az egyesült izzó

t sz/gk um ie hgy

1978. február 27.

újabb szovjet fényforrás- és üvegyártó üzemeket látnak el magyar technológiával a következő két évben. az erről szóló 27 millió rubel értékű szerződést hétfőn írta alá budapesten dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója és georgij konoklev, a szovjet technopromimport külkereskedelmi egyesülés elnöke.

a két partnervállalat eddigi legnagyobb értékű üzletkötését bensőséges „háziünnepség”, követte, az izzó ugyanis pontosan husz évvel ezelőtt írta alá első exportszerződését ezzel a szovjet vállalattal. azóta a technopromimport az egyik legnagyobb külföldi megrendelője az egyesült izzónak, amelynek gépei több mint ötven szovjet iparvállalatnál működnek. a vállalat szinte ugrásszerűen növekvő kivitelét mutatja: míg 1958-ban körülbelül másfélmillió rubel értékben szállított az izzó a szovjetunióba, addig az idén már 30 millió rubelért, s ez a tavalyi exporthoz képest is mintegy 20 százalékos többletet jelent.

a szovjetunióban rendszeres vevői közé tartozik a mashinoimport, a raznoexport, az avtoexport egyesülés, valamint több ipari minisztérium is. megrendeléseikre elsősorban komplett fényforrásgyártó gépsorokat, fekete-fehér és színes televízió készítő-szerelő sorokat, gyógyszeripari üvegtermékeket, például ampullát, fiolát előállító berendezéseket és gyárakat, valamint más komplett üvegyártó gépeket exportáltak - ez utóbbiak kivitele a legutóbbi években vált rendszeressé. a most aláírt megállapodás alapján is ilyen gépeket szállítanak 1979-80-ban, de a szovjet igényeknek megfelelően addig továbbfejlesztik, automatizálják az alaptípusokat. /mti/

-. -

bb 32. 1 millió 200 ezer kisliba

lász/um kz hgy

1978. február 27.

60 ezer idei kelésű kislibát vásároltak eddig a kecskeméti libatenyésztési társulás gazdaságai, s a következő hetekben sűrűsödnek a pelyhes kis jószágot szállító járatok. a vállalkozás keltető üzemeiből, ahol már megkezdődött a tavaszi idény, ez évben 1,2 millió kisliba kerül a tenyésztő gazdaságokba.

/folyt.köv./

- 29 -

15.55/um

16⁰⁵

bb 32. /1 millió...folyt./um

az első márciusi kislibákat - a hét közepén - a miskai március 15. tsz nevelőházaiban engedik szét, de fogadják már a kislibát a háztáji gazdaságok is. a naposjószág többségét pecsenye-, illetve májlibaként kapja vissza az ipar. /mti/

--

bb 33. újabb bevetésen a „mezei flotta,,

tób/um kz hgy

1978. február 27.

hétfőtől, a kedvező időjárást kihasználva, ismét teljes üzemen dolgoznak a dél-alföldön a „légi földművelők,,. a hótakarótól már korábban megtisztították a gazdaságok a startoló helyeket, amelyek felszikkadtak s hétfőn 12 gép szállította a műtrágyát csongrád és békés megyében az őszi vetésekre. különösen most van nagy szükség a mezei flotta segítségére, mert a hóolvadás után vízzel telítődtek a mélyfekvésű talajok, rajtuk földi műtrágyaszóró berendezések már nehezen vagy egyáltalán nem tudnának eljárni. a gazdaságok úgy irányítják a repülőgépek munkáját, hogy először a kései vetésű, gyengén telet gabonák kapják meg a fejlődésükhöz nélkülözhetetlen hatóanyagot.

csongrád város és hódmezővásárhely körzetében - a szarvasmarha- és juhtenyésztő tsz-ek legelőinek javításában ugyancsak fontos szerep hárul a légi technikára: megkezdték a legelők műtrágyázását is. a kisebb gépek minden felszálláskor 5 mázsa, a korszerűbbek pedig 15 mázsa hasznos teherrel emelkednek a levegőbe. mindenütt megszervezték a gyors, gépesített rakodást, amely mindössze néhány percet vesz igénybe. ennek is köszönhető, hogy még a reggeli, délelőtti órákban - amikor általában szélcsendes az időjárás - teljesíteni tudják a pilóták egy napra engedélyezett maximális 60-szori felszállást. /mti/

--

16.00/um

- 30 -

16¹⁵

bb 34. fafaragó művész kiállítása dorogon

ráb/um kz hgy

1978. február 27.

az erdélyből származó és tatár élő cs. kiss ernő fafaragó művész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt hétfőn a dorogi józsef attila művelődési központban. a különféle dísz- és használati tárgyakat felvonultató kiállítás minden darabja - lóca, falióra, téka, sulykok, fonószekek, mángorlók és tálasok- erdély népi motívumait őrzik. /mti/

--

bb 35. kubai kiállítás miskolcon

kör/um kz hgy

1978. február 27.

che guévara életét, működését bemutató kiállítás nyílt hétfőn miskolcon a budapesti kubai nagykövetség és a római sándor művelődési központ közös rendezésében. a xi. vit jegyében megnyitott kiállítás áttekintést ad a kubai forradalom fontosabb eseményeiről, s annak az országnak életéről, amely a világ ifjúságát várja az idej nemzetközi találkozóira. /mti/

--

bb 36. sajtótájékoztató az állam elővásárlási jogáról, a telkek tartós használatba adásáról

km/fe um dg hgy

1978. február 27.

- ez év január 1-től a beépítetlen telkek adásvételekor a fővárosban is elővásárlási jogával élhet az állam. a fővárosi tanács elsősorban az állami és magánérből történő, telepszerű lakásépítésre kijelölt területeken kíván e joggal élni - jelentette be pongrácz pál, a fővárosi tanács városrendezési és építészeti főosztályának vezetője hétfőn megtartott sajtótájékoztatóján.

/folyt.köv./

16.05/um

- 31 -

16²⁰

bb 36. /sajtótájékoztató...1.folyt./um

az új rendelet lehetőséget nyújt beépített ingatlanok adás-vételekor is az elővásárlási jogra ha az eladásra szánt épület szociális, kulturális és egészségügyi létesítményként felhasználható. a tanács azonban, csak akkor vásárolja meg az ilyen ingatlanokat, ha az épület önálló, alapterülete 120 négyzetméternél nagyobb és azonnal beköltözhető. ezekből a házakból elsősorban öregek napközi otthonát, orvosi rendelőt, szociális foglalkoztatót alakítanak ki.

az elővásárlásról szóló rendelet az ingatlanok adásvételének lebonyolításában nem jelent változást. az eladónak a szerződés megkötését követően 30 napon belül a jövőben is a fővárosi illeték hivatalhoz kell az adásvételi szerződést elküldeni. a fővárosi illeték hivatal az olyan telkek adásvételi szerződéseit, amelyek megszerzéséhez közérdek fűződik, a iii. kerületi tanács műszaki osztályához küldi meg. a nyilvántartás egyszerűsítése, az ügymenet gyorsítása érdekében döntöttek úgy, hogy az ilyen összes adásvételi szerződést a iii. kerületi tanács műszaki osztályán rendszerezik, dolgozzák fel. ha élnek az elővásárlási joggal, a műszaki osztály értesíti a fővárosi illeték hivatalt, az eladót és a vevőt, s tájékoztatja az országos takarékpénztárt is a vételár kifizetéséről. az eladó tehát az otp-től kapja meg az adásvételi szerződésben már rögzített vételárát. ha nem élnek az elővásárlási joggal, a műszaki osztály ezt is jelzi a fővárosi illeték hivatalnak és az eredeti vevő vásárolhatja meg a telket.

ugyancsak a iii. kerületi tanács műszaki osztálya dönt majd a jövőben a telepszerű, többszintes, magánérs valamint a szövetkezeti lakásépítés telkeinek tartós használati díjáról. a tartós használati díj megállapítására azért van szükség, mivel ez év január 1-e óta állami területek, ingatlanok nem adhatók el, nem kerülhetnek személyi tulajdonba. a használati díj megállapításakor figyelembe veszik a korábbi vételárát, illetve a kisajátítási, kártalanítási összeget, s ehhez számolják még a fővárosi tanács fejlesztési alapjából megvalósuló ut- és közműépítési költségeket. ez utóbbi együttes összege ugynevezett tömbtelek használatba vételekor nem haladhatja meg a lakásonként a 11 500 forintot. „uszótelek”, esetén - amikor nem egy egész telektömbre kötnek használati szerződést hanem a telken belül csak a ház helyére és a házfaltól számított egyméteres területre tartanak igényt - pedig lakásonként legfeljebb 7500 forint lehet az ut- és közműépítési költség.

/folyt.köv./

- 32 -

16.10/um

16¹²

bb 36. /sajtótájékoztató...2.folyt./um

a tartós használatba adásról a műszaki osztály értesíti a érdekelteket. ebben tájékoztatja a használati díj összegéről és arról, hogy melyik otp-fióknál kell a szerződést megkötni.

a saját szervezésű egyedi, többszintes lakóházépítés s az ugynevezett csoportos korszerű családiházépítés, valamint a magánérsből történő üdülőépítés telkeinek tartós használatba adásáról is tájékoztatták az újságírókat. az építendő szándékozók a tartós használatba adható telkek címét a beépítés módját és határidejét a kerületi tanácsok műszaki osztályán, illetve a hirdető táblákon, az otp-nél tudhatják meg. a telekhasználati kérelmeket a iii. kerületi tanács műszaki osztályához kell benyújtani. ugyancsak itt döntenek a használatbavételi díj összegéről. a többgyermekes családok, a munkások, a fiatal házaspárok, a kedvezményes lakásépítési akcióban résztvevők a használatba vételi díj megállapításakor 10 százalékos kedvezményt kapnak. ezen felül ha az egy családtagra jutó havi jövedelem nem haladja meg az 1500 forintot, további 20 százalékos, ha pedig 2500 forint alatti az egy családtagra jutó jövedelem, 10 százalékos kedvezményt adnak. a lakásépítések ösztönzését szolgálja hogy ezen kívül a sokgyermekes családok, a munkások és a fiatal házaspárok vagy részletfizetési kedvezményt kaphatnak, vagy pedig 6-8 évre szóló otp-kölcsönt kérhetnek. nem adnak kedvezményt illetve részletfizetési lehetőséget az üdülőtelkek használati díjában.

a használatba adható telkek odaitélésekor előnyben részesítik a három és annál többgyermekes családokat, a munkásokat és a fiatal házaspárokat, s azokat, akiknek a kerületi tanácsoknál lakáskérelmük van. /mti/

--

bb 38. megbeszélések a béketanácsnál

kné um dg

1978. február 27.

az országos béketanács meghívására budapestre érkezett gleb kuzmics sirokov, a szovjetunió tudományos akadémiaja kelet-kutató intézetének igazgató-helyettese, a szovjet békebizottság fejlődési munkacsoportjának tagja. hétfőn megkezdődtek a megbeszélések az országos béketanács vezetőivel és fejlődési kérdésekkel foglalkozó magyar szakemberekkel az áprilisban tripoli-ban megrendezésre kerülő fejlődési világkonferencia előkészítéséről. /mti/

16.20/um

- 33 -

16³⁸

bb. 39. üvegházi és fólia alatti zöldségtermelés - több mint félmillió négyzetméteren

szű f il hgy

1978. február 27.

az elmúlt esztendőben hajdu-bihar megyében is növekedett a zöldségtermelési kedv. ennek sokféleképpen mutatkozott az eredménye: több volt az áru, nagyobb a kínálat, javult a minőség és olcsóbban tudtak vásárolni a háziasszonyok a boltokban és a piacokon.

a termelő üzemek, a házi- és kiskertek tulajdonosai, valamint a felvásárló vállalatok képviselőinek hétfői debreceni tanácskozásán hangsúlyozták, hogy a tavalyi termelési kedv megmaradt erre az évre is. üvegházakban, fólia alatt több mint félmillió négyzetméter területen termelnek primőröket és nevelnek palántákat a megyében, s ebből mintegy 55 ezer négyzetméter a kistermelők tulajdonában van. úgy számítják, hogy 10-15 százalékkal több korai árut visznek piacra. ez különösen szembetűnő változás a hajduságban, ahol nincsenek igazi hagyományai a korai termelésnek. figyelemre méltó változás az is, hogy 170 ezer négyzetméter a fűtött terület, ami a hideg februárban sok munkát és türelmet igényelt.

a felvásárló vállalatok szakemberei elmondották, hogy a tavalyinál is gondosabban szervezik meg az átvételt, több lesz az ugynevezett alkalmi felvásárló telep elsősorban a kiskertek környékén./mti/

--

bb. 40. az április 4-ét megelőző munkarend

sl gg il hgy

1978. február 27.

az idén az április 4-i munkaszüneti nap keddre esik, tehát egy nap választja el a vasárnapi pihenőnaptól. a munka törvénykönyve végrehajtásának rendeletében foglaltak szerint ilyen esetben a heti pihenőnapot a közbenső munkanapon kell kiadni és az utolsó munkanapon a vállalatnál szokásos szombati munkaidő-beosztást kell alkalmazni.

/folyt.köv./
16.25/il

- 34 -

16³⁵

bb. 40./április folyt./il

ennek megfelelően az április 4-ét megelőző munkarend ebben az évben az alábbiak szerint alakul:

április 1. /szombat/ rendes munkanap, április 2. /vasárnap/ szombati munkaidőbeosztás, április 3. /hétfő/ heti pihenőnap, április 4. /kedd/ munkaszüneti nap.

a munkarend változtatás nem vonatkozik a megszakítás nélkül üzemelő /folytonos/ és rendeltetésük folytán e napokon is működő vállalatoknál, illetőleg ilyen jellegű munkakörökben foglalkoztatott dolgozókra./mti/

--

bb. 37. idegenforgalmi tanácskozás

gg ie il hgy

1978. február 27.

valamennyi kgst ország delegációjának részvételével hétfőn budapesten megkezdte munkáját a szocialista országok idegenforgalmi kormányzervei közgazdasági bizottságának 9. ülése. a bizottság munkájának irányítására öt évvel ezelőtt kapott megbízást a magyar országos idegenforgalmi tanács. a mostani tanácskozáson többek között megvitatják az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit, a területi fejlesztési tervek kidolgozásában és az idegenforgalom gazdasági hatékonyságának növelésében./mti/

--

bb. 43. vietnami és laoszi látogatásáról hazaérkezett a népfront küldöttség

k ma gk il hgy

1978. február 27.

sarlós istvánnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának vezetésével a vietnami szocialista köztársaságban és a laoszi népi demokratikus köztársaságban járt népfrontküldöttség hétfő délután hazaérkezett. a delegációt a ferihegyi repülőtéren szentistványai gyulás, a hmf öt titkára fogadta. jelen volt nguyen phu soai, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

- 35 -

16.28/il

16⁴⁰

bb 42. a vállalati jóléti alapok felhasználása a szot elnökségének napirendjén

t sl/kné um ie hgy

1978. február 27.

a dolgozók véleményét is ki kell kérniük a szakszervezeteknek a vállalati segélyezési, szociális, kulturális, sport- és üdülési alap felhasználásához - hangsúlyozta hétfői ülésén a szot elnöksége. az említett pénzügyi keretekkel ugyanis most már a vállalati szakszervezeti szervek gazdálkodnak, s ebben támaszkodniok kell az üzemi demokrácia fórumain elhangzott véleményekre. a szot elnöksége - éppen a szakszervezeti döntési jogkör bővülése nyomán - most módosította a vállalati szociális és kulturális alap felhasználásával kapcsolatos korábbi irányelveit, és utmutatót bocsátott ki a vállalatok számára a rendelkezések helyes értelmezéséről.

a segélyezési, a szociális, a kulturális és a sport, valamint az üdülési célokat szolgáló keretösszeget a kollektív szerződésben a szakszervezetek vállalati szervének egyetértésével a jóléti és kulturális alapról kell meghatározni. ezeknek az összegeknek a felhasználásáról a vállalat vezető szakszervezeti testülete dönt, de ehhez figyelembe veszi a vállalati vezetés és a dolgozók véleményét is. jóllehet nem kötelező elfogadni a vállalat-vezetés javaslatait, véleményét azonban előzetesen mindenképpen ki kell kérni, mert ha ez elmarad, akkor a szakszervezeti döntés érvénytelen. a vállalatvezetés döntése sem érvényes abban az esetben, ha nem kéri ki a szakszervezet véleményét olyan kérdésekben, amelyekben annak véleményezési joga van. gondoskodni kell arról, hogy a tagság javaslatai is eljussanak a döntésre illetékes szakszervezeti szervhez, ezeket figyelembe vegyék a határozatnál és a végrehajtásban, s a döntés a bizalmas utján visszajutson a tagsághoz.

a szot elnöksége helyesnek tartja azt a már kialakult gyakorlatot, hogy a szakszervezeti segélykeretet általában az intézményes segélyezésre fordítsák, a rendkívüli segélyeket pedig főként a vállalati keretből folyósítsák. az arra rászoruló dolgozók közül elsősorban az alacsony keresetű nagycsaládosokat, a gyermeküket egyedül nevelő szülőket, a betegeket, az üzemi baleset vagy foglalkozási ártalom miatt meghalt vagy rokkanttá vált dolgozók családját, az elemi csapás által sújtott dolgozókat, a vállalat rászoruló nyugdíjasait, a gyes-en lévő, nehéz körülmények között élőket, a leszerelt katonákat, a sorköteles szolgálatot teljesítők családját, az üdültetésben részesülő nagycsaládosokat segélyezzék.

/folyt.köv./

- 36 -

16.35/um

16⁴⁵

bb 42. /a vállalati...1.folyt./um

a szociális alapról fedezhetik például a nyugdíjasok bucsuztatásával, a családi ünnepek megrendezésével, a nőnap, gyermeknap megemlékezésekkel kapcsolatos költségeket, reprezentációs kiadások azonban szociális rendezvények címén nem számolhatók el. kulturális területen az alapról lehet fedezni egyebek között az ismeretterjesztéssel, a művészeti neveléssel, a szocialista brigádok kulturális munkájával, a kulturális jellegű kirándulásokkal kapcsolatos kiadásokat. hasonlóképpen támogatni lehet például a munkahely dolgozóinak tömegsportját, a vállalat kezelésében lévő vagy más vállalattal, sportegyesülettel közösen működtetett sportpályák fenntartását. ugyancsak az említett keretből fedezhetők a vállalati üdülőkkel, hétvégi pihenőkkel kapcsolatos kiadások, aoból lehet támogatni a nagycsaládosok, a szakmunkástanulók, a gyermekgondozási szabadságon lévőket, a gyermeküket egyedül nevelők üdültetését stb.

a szociális és kulturális alapról azonban nem számolhatók el az utazási irodák keretében szervezett utazások kiadásai, különféle vállalati ünnepek, évfordulók, szakmai ünnepek költségei, a vállalat keretein kívül működő tömegszervezetekkel kapcsolatos kiadások és a tanulmányi ösztöndíjak. hasonlóképpen nem számolhatók el a keretből a vállalat termelésével összefüggő költségek.

további napirendi pontként a szot elnöksége megvitatta a népszava munkáját. /mti/

--

bb 41. enyhe idő lesz a meteorológiai tavasz első napján

i kg/gg um ie hgy

1978. február 27.

hétfőn, a meteorológiai tél utolsóelőtti napján a sokévi átlagnál enyhébb volt az idő, budapesten kora délután 10 fokot mértek, szegeden, az ország legmelegebb pontján pedig 16 fokra emelkedett a hőmérő higanyszála. a mostanihoz hasonló enyhe idő a „papírforma”, szerint március második felében lenne esedékes.

/folyt.köv./

- 37 -

16.40/um

16⁵⁰

bb 41. /enyhe idő ..folyt./um

amint az országos meteorológiai szolgálatnál elmondták, ez az enyheség a déli irányból az országba áramló szubtrópusi eredetű levegőrétegnek tulajdonítható. ennek nyomán a sík területeken már mindenhol eltűnt a hó, a magasabb hegyeken egyelőre még tartja magát, de már sportolásra alkalmatlan a puha, olvadó hóréteg. a kékesen még mindig 30-40 centiméter magasan áll a hó, nagyhideghegyen is 30 centi a vastagsága. a következő napokban azonban ez is tovább fog, mert kedden, majd szerdán, a meteorológiai tavasz első napján továbbra is enyhe, langyos időre számíthatunk - gyakori esőzessel. /mti/

--

bb.44. Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

gg/ra e

1978.február 27.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta kővári Pétert, hazánknak a német szövetségi köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét, aki a közel jövőben utazik állomáshelyére. /mti/

--

bb.45. művészeti klub pecsett

igó/ká/ra e

1978. február 27.

pecsett művészeti klub alakult hétfőn a városban élő művészek és műélvezők számára. a tit társadalomtudományi stúdiójának keretében működő klub kettős célt valósít meg: egyrészt a klubtagok önképzését szolgálja, másrészt meghatározott közművelődési feladatokat is ellát. pécs nagy hagyományu, élénk kulturális életéből nagyon hiányzott már egy olyan társas kör, ahol az irodalom, zene, színház, balett, film, építészet, képző - és iparművészet, fotó, népművészet művelői és kedvelői rendszeresen találkozhatnak. a tit művészeti klubja szervezett művelődést és szórakozást nyújt számukra, lehetőséget ad a műhelymunkára is, elősegíti a művészek és közönségük találkozását, pályakezdő alkotók bemutatkozását./mti/

--

17-10/ra

-38-

1740

bb.46. cigánygyűlések nógrádban

csiz/fm/ra e

1978.február 27.

cigányankét volt hétfőn szécsényben, a nógrád megyei tanács járási hivatalának székházában. a megbeszélésen a nagyközség és a környékbéli települések cigánylakosságának képviselői beszámoltak életmódjuk, életkörülményeik változásairól, megoldandó problémáikról.

február végétől március közepéig - a hazafias népfront és a megyei vöröskereszt kezdeményezésére - hasonló ankétokat rendeznek nógrádszakálon, litkén, balassagyarmaton, nógrádmegyeren, rétságon, pásztón, és más helységeken. nógrádban jelenleg mintegy tizenötezer cigány él. számottevő részük jól beilleszkedett munkahelyi és lakóhelyi közösségébe, környezetébe, sokan közülük szocialista brigádok megbecsült tagjai. a cigánylakosság e rétegének életmódjában, életkörülményeiben általában gyökeres változás ment, illetve megvégbe - a folyamat meggyorsításához és kiterjesztéséhez, első sorban az önálló otthon megalapításához, megteremtéséhez még hathatósabb segítségre van szükség, többek között a hatályos rendelkezések következetesebb végrehajtására. visszatérő probléma az is, hogy a közös tanácsokhoz tartozó tagközségekben nem mindig kellő körültekintéssel járnak el a rászoruló cigánygyerekek óvodai elhelyezése, az iskolaelőkészítő osztályok megszervezése, s a már iskolába járó gyerekek tanulmányi segítése tekintetében. emiatt a cigánygyerekek nagy hányada kimarad az iskolából./mti/

--

bb.47. irodákba besurranó tolvaj felett ítélték a salgótarjáni járásbírósa

csiz/fm/ra e

1978. február 27.

a nyitva hagyott irodák kifosztására specializálta magát mohácsi János 35 éves kisterenyei lakos, aki tavalyelőtt és tavaly „végiglátogatta”, salgótarjánban a megyei tanács, a városi tanács és más intézmények irodáit. módszere egyszerű volt: kivárta, míg az irodából valamely okból eltávoztak a dolgozók, akkor benyitott és keze ügyébe első tárgyakat emelte. megkönnyítette a dolgát, hogy az irodahelyiségeket gyakran nyitva hagyják, vagy, ha az ajtót bezárják, a kulcs a zárban marad. így aztán mohácsi - akit tavaly májusban egy évi szabadságvesztésre ítélték, de októberben kedvezményrel szabadult - már 1977. december 10-én meglelte az első „csábitó”, nyitva hagyott irodáját a salgótarjáni városi tanács egészségügyi osztályán. az onnan elloptott női táskában 6 440 forintot talált, azt elmulatta, december 19-én pedig a gépipari szakközépiskola egyik irodájában újabb két táskát zsákmányolt. /folyt.köv./ 17.30/ra

-39-

1446
x

bb.47. / irodákba ... folyt./ra

a folytatás már nem volt olyan sikeres, bár ez sem a hivatali éberségen mulott, hanem mert a más ismert módszer alapján a rendőrség gyorsan lefűlelte a besurranó tolvajt.

a salgótarjáni járásbírótság - három rendbeli, visszaesőként és jogtalan behatolás útján elkövetett lopás büntettségért - halmazati büntetésként két évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte mohácsi jánost, akinek az előző büntetésből feltételen elengedett három hónapot is le kell töltenie.

a vádlott és védője enyhítéséért fellebbezett./mti/

--

bb 48. román oktatási küldöttség érkezett hazánkba

pá um dg e

1978. február 27.

hivatalos látogatásra hétfőn román oktatási delegáció érkezett hazánkba szana gadea miniszterasszony vezetésével, polinszky károly oktatási miniszter meghívására. a küldöttség tanulmányozza a közoktatás és felsőoktatás időszerű kérdéseit és véleménycserét folytat az oktatási minisztérium vezetőivel az oktatás területén folyó együttműködés helyzetéről és továbbfejlesztésének lehetőségeiről. /mti/

--

bb 49. az operaház igazgatósága közli,

gk mir um dg e

1978. február 27.

hogym február 28-án, kedden a siegfried előadásán, a már jelzett világhírű norvég énekesnő, ingrid bjoner mellett, mime szerepében az amerikai richard anes, a grazi operaház magánénekesse lép fel. /mti/

--

- 40 -

18.00/um

1805
0

bb 50. somogyi győző grafikusművész kiállítása szegeden

tób/um fm e

1978. február 27.

somogyi győző grafikusművész alkotásaiból hétfőn kiállítás nyílt szegeden, a bartók béla művelődési központban.

a budapesten élő fiatal művész már több alkalommal mutatkozott be hazai és külföldi tárlatokon. ez alkalommal szegeden mintegy 40 grafikája látható, amelyek nagyrészt munkásokat, tájakat ábrázolnak. /mti/

--

bb 51. magyar-lengyel barátsági napok vas megyében

sze/um ká e

1978. február 27.

a népek barátsága programok idei eseménysorozata hétfőn nyílt meg a háromnemzetiségű vas megyében. elsőként magyar-lengyel napokat rendez a hazafias népfront megyei bizottsága és a budapesti lengyel kultúra. hétfőn a répcelaki szénsavgyárban - amelynek termékei eljutnak a lengyel népköztársaságba is - barátsági gyűlést tartottak lengyel vendégek részvételével. szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban lengyel irodalmi estét rendeznek.

kedden a lengyel nők és az ifjúság életéről hangzik el előadás vasváron. ostffyasszonyfán a barátsági esten filmet vetítenek Lengyelország legszebb tájairól, a lengyel nép életéről. /mti/

--

bb 52. magyar-jordán kulturális és tudományos együttműködési egyezményt irtak alá

i mir/gg um e

1978. február 27.

hétfőn a kulturális kapcsolatok intézetében meruk vilmos a kki elnökhelyettese és masir s. batayneh, jordánia budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete aláírta a két ország kulturális és tudományos együttműködési egyezményt.

/folyt.köv./

- 41 -

13.35/um

1850

bb 52. /magyar-jordána...folyt./um

az egyezmény - amely a szakemberek cseréjétől a turizmus támogatásáig terjed - a kulturális, tudományos és oktatási kapcsolatok széles skáláját öleli fel. a dokumentum értelmében a szerződő felek a jövőben egyebek között a tudományos kutatók, professzorok és oktatók cseréjével és a felsőoktatási intézményeink közötti együttműködés továbbfejlesztésével; az irodalom, a színház, a film, a zene és a képzőművészetek területén pedig ugyancsak kölcsönös cserék útján, egymás kulturális életét bemutató kiállítások szervezésével, irodalmi művek fordításával és kiadásával segítik az országaink közötti kapcsolatok elmélyítését és népeink további közeledését. /mti/

-. -

bb 53. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

szk/um

1978. február 27.

20. halálos ítélet
21. zárszámadási közgyűlések
22. lakóépítkezések gyorsítása
23. utelzárás
24. kitüntetés
25. moszkvába utazott az mszbt főtitkára
26. bolgár sajtótájékoztató
27. országgyűlés szociális bizottságának tanácskozása
28. törli a jeget mátyás
29. új agrokémiai laboratórium
30. egyesült izzó szállításai
31. huszár istván látogatása
32. kislibák
33. „mezei flotta,,
34. fafaragó művész
35. kubai kiállítás
36. az állam elővásárlási joga
37. az idegenforgalmi tanácskozás
38. megbeszélések a béketanácsnál
39. zöltségtermesztés
40. az április 4-ét megelőző munkarend

/folyt.köv./

- 42 -

19.38/um

1900

bb 53. /hírjegyzék...folyt./um

41. enyhe idő
42. a szot elnökségi ülése
43. hazaérkezett sarlós istván
44. losonczy fogadta
45. művészeti klub
46. cigány-gyűlések
47. bírósági hír
48. román oktatási küldöttség
49. az operaház közleménye
50. kiállítás szegeden
51. magyar-lengyel barátsági napok
52. magyar-jordán kulturális egyezmény
53. hírjegyzék

/nti/

-. -

bb.54. időjárásjelentés

tr/ra e

1978.február 27.

a meteorológiai intézet jelenti február 27-én, hétfőn este:

szokatlanul enyhe idő.

várható időjárás az ország területére kedd estig:

felszakadozik a felhőzet, csak szórványosan fordul elő eső, záporosó. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 10-15 fok között lesz./mti/

-. -

19.35/ra

-43-

1900

bb 55. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

1978. február 27.

ur e

54. időjárás
55. hírjegyzék

--

- 45 -

- v é g e -

z mti belföldi szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
és szerkesztő: dosztányi imre
szerkesztő: halasi györgy, heinczi erzsébet

F.

K.

44. s.

bb 55. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

1978. február 27.

um e

54. időjárás
55. hírojegyzék

--

- 45 -

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt

ügyeletes szerkesztő: dosztányi imre

szerkesztő: halasi györgy, heinczi erzsébet

21.05/um

2115
0